

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-03/33
URBROJ: 613-01-06-2-23-10
Zagreb, 19. listopada 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
demokratska
zajednica
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2022.	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokratske zajednice (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u siječnju 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je HDZ, a sjedište je Trg žrtava fašizma 4, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Program Stranke, koji je bio na snazi do 10. lipnja 2022. donesen je u 2002., a temelji se na Programskoj deklaraciji s Osnivačke skupštine iz 1989. te drugim programskim dokumentima donesenim na općim saborima i Središnjem odboru. Program sadrži proslav, temeljna načela te stav i aktivnosti Stranke vezane za hrvatsku državu, Domovinski rat, hrvatske branitelje, pravnu državu, gospodarstvo, socijalnu politiku, znanost, tehnologiju i sveučilište, predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, nacionalnu sigurnost, zdravstvo, kulturu, ekologiju, obitelj, mladež, starije osobe, vjerske zajednice te Hrvatsku i svijet. Opći sabor Stranke donio je u lipnju 2022. novi Program Stranke pod nazivom HDZ i Hrvatska u četvrtom desetljeću samostalnosti, koji je stupio na snagu 11. lipnja 2022. U Programu Stranka predstavlja svoje poglede, stajališta i viziju razvoja Republike Hrvatske u vrijeme velike neizvjesnosti i tektonskih globalnih promjena.

Opći sabor Stranke donio je u svibnju 2018. Statut, čije su izmjene i dopune (mandat tijela i dužnosnika na nacionalnoj razini izabranih prije donošenja izmjena i dopuna Statuta traje do provedbe unutarstranačkih izbora) odnosno pročišćeni tekst Statuta doneseni u lipnju 2022. Statutom su utvrđene temeljne odredbe (temeljna načela i ciljevi, predmet Statuta, ostali nazivi, područje djelovanja i sjedište Stranke, obilježja Stranke, javnost rada, odnosi prema drugim političkim strankama te sudjelovanje mladih i žena u tijelima Stranke na lokalnoj i nacionalnoj razini), članstvo, ustrojstvo tijela Stranke, neovisna i nadzorna tijela, unutarstranački izbori, referendum i predizbori te način rada i transparentnost financiranja.

Stranka je narodna i stožerna državotvorna stranka koja promiče hrvatske nacionalne interese, domoljublje te tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti. U središtu politike Stranke je čovjek sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima. Promiče vrijednosti slobode, demokracije, pravne države, poštovanja temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnost žena i muškaraca, solidarnosti te socijalno-tržišnog gospodarstva. Stranka baštini povijesnu ulogu stožerne stranke u stvaranju samostalne i neovisne hrvatske države na temelju politike pomirbe i zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske prvog predsjednika Stranke i Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana te u ostvarenju slobode hrvatskog naroda i pobjede u Domovinskom ratu. Dio je europskog desnog centra i smješta Hrvatsku u europski kulturni i civilizacijski krug. Organizacijska struktura i politički rad Stranke temelje se na demokratskim načelima. Javno djeluje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te je član Europske pučke stranke.

Ustrojena je na područnom načelu i sastoji se od organizacija koje djeluju na određenom području, odnosno teritorijalnih organizacija. Teritorijalne organizacije Stranke su temeljne, kotarske, organizacije gradskih četvrti (područne), općinske, gradske i županijske organizacije Stranke i Gradska organizacija Grada Zagreba. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 2 411 temeljnih organizacija (ogranaka), 20 županijskih organizacija i Gradsku organizaciju Grada Zagreba, 127 gradskih organizacija, 422 općinske organizacije, 17 organizacija gradskih četvrti (područnih) u Gradu Zagrebu te 20 organizacija (koordinacija) u inozemstvu.

U skladu sa Statutom, u okviru Stranke djeluju zasebni oblici organiziranja, odnosno klubovi članova Stranke u predstavničkim tijelima (Klub zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Klub članova Stranke u Europskom parlamentu, klubovi vijećnika, članova skupština i zastupnika Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave) te zajednice Stranke, radi osnaživanja zastupanja posebnih političkih interesa i doprinosa rješavanju izazova određene društvene skupine (Mladež Stranke, Zajednica žena Katarina Zrinski, Zajednica utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednica branitelja Gojko Šušak, Akademska zajednica dr. Ante Starčević i Zajednica poduzetnika i obrtnika). Stranka je osnivač Zaklade hrvatskog državnog zavjeta (dalje u tekstu: Zaklada).

Prema odredbi članka 22. Statuta, središnja politička tijela Stranke su: Opći sabor, Predsjednik, Predsjedništvo i Nacionalni odbor. Mandat članova središnjih političkih tijela Stranke je četiri godine.

Opći sabor je najviše stranačko tijelo koje donosi Statut, Program i opće smjernice politike Stranke. Opći sabor bira članove Predsjedništva i Nacionalnog odbora u skladu sa Statutom i Pravilnikom o unutarstranačkim izborima. Zasjeda najmanje jednom u dvije godine. Opći sabor čine članovi Nacionalnog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske i čelnici središnjih državnih ureda, kao i predsjednici županijskih skupština, predsjednici neovisnih i nadzornih tijela i teritorijalnih organizacija Stranke (osim temeljnih ogranaka), predsjednici organizacija Stranke u inozemstvu, članovi predsjedništva zajednica Stranke, nacionalnih odbora Mladeži Stranke i Zajednice žena Katarina Zrinski te izaslanici županijskih organizacija Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja radom Stranke, vodi politiku Stranke u skladu s Programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost osigurati suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika Stranke u provedbi utvrđene politike. Predsjednik Stranke podnosi izvješće o radu Općem saboru, predsjedava sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog odbora Stranke i osigurava provedbu njihovih odluka; pisanom odlukom određuje zamjenika, glavnog tajnika, potpredsjednika ili drugog člana Stranke da u njegovo ime zastupa Stranku u vezi s pojedinim pitanjem, a radi zaštite pravnih interesa Stranke može ovlastiti (opunomoćiti) člana Stranke ili osobu koja je ovlaštena pružati pravnu pomoć za zastupanje u pojedinim pravnim stvarima. Predsjednik Stranke od 20. srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je mr. sc. Andrej Plenković.

Zamjenik predsjednika obavlja poslove za koje ga ovlasti predsjednik Stranke te je za svoj rad odgovoran predsjedniku i članovima Stranke. Zamjenik predsjednika od 18. ožujka 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je Tomo Medved.

Predsjedništvo je operativno-političko tijelo Stranke koje redovito raspravlja i odlučuje o aktualnim političkim pitanjima; predlaže Nacionalnom odboru izborni program i strategiju Stranke; nadzire rad članova Stranke u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti; usvaja godišnji program rada s financijskim planom poslovanja i godišnja financijska izvješća; daje suglasnost za pokretanje stegovnog postupka protiv članova središnjih tijela i državnih dužnosnika iz redova Stranke; na prijedlog predsjednika, imenuje pomoćnike glavnog tajnika, glasnogovornika, tajnike za pojedine grupe poslova, odbore i povjerenstva te odlučuje o svim pitanjima koja Statutom nisu izričito stavljena u djelokrug drugih tijela.

Predsjedništvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika, četiri potpredsjednika, deset izabраниh članova Predsjedništva, glavni, politički i međunarodni tajnik Stranke, predsjednici Gradske organizacije Grada Zagreba, Mladeži Stranke, zajednica Stranke, Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu te predsjednici Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, ako su članovi Stranke.

Nacionalni odbor Stranke najviše je tijelo Stranke između dvije sjednice Općeg sabora. Predsjednik Stranke predsjedava sjednicama i saziva Nacionalni odbor najmanje jednom u tri mjeseca i kada to zatraži trećina članova Nacionalnog odbora. Nacionalni odbor čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija Stranke, tri predstavnika koordinacija Stranke iz inozemstva, 40 izabраниh članova Nacionalnog odbora, ravnatelj Zaklade, pročelnik Savjetodavnog vijeća, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu te predsjednik i potpredsjednici Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Nacionalni odbor brine se o provedbi odluka Općeg sabora; utvrđuje prijedlog Statuta i Programa koji podnosi Općem saboru; na prijedlog Predsjedništva utvrđuje Etički kodeks ponašanja članova Stranke te određuje izborni program i strategiju Stranke na državnim izborima; nakon provedenih predizbora utvrđuje listu kandidata na državnim izborima; odlučuje o predizbornim i poslijebirnim koalicijama, kao i o ostalim oblicima suradnje s drugim političkim strankama; nakon održanih državnih izbora analizira rezultate i izbornu promidžbu; odlučuje o održavanju unutarstranačkih izbora; može raspustiti županijsku organizaciju Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke imenuje glavnog tajnika; odlučuje o visini, kriterijima i uvjetima plaćanja, načinu prikupljanja i raspodjeli članarine; bira i razrješuje nadzorna i neovisna tijela Stranke te propisuje način njihovog djelovanja i rada; odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke; zastupa prava i dužnosti zakladnika Zaklade; utvrđuje usklađenost pravilnika zajednica sa Statutom Stranke; propisuje način provođenja unutarstranačkih izbora za tijela i dužnosnike Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini; propisuje način rada Stranke u inozemstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom.

U suradnji s predsjednikom, glavni tajnik Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke, koordinirajući i aktivno surađujući s teritorijalnim organizacijama. Također, vodi materijalno i financijsko poslovanje Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima, kao i pitanjima zaposlenika Stranke te upravlja radom Glavnog tajništva. Glavni tajnik Stranke od 13. srpnja 2020. i u vrijeme obavljanje revizije (rujan 2023.) je Krunoslav Katičić.

Statutom je utvrđeno da Stranka sredstva za rad stječe od prihoda od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u svojem vlasništvu, izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih događanja, prihoda ostvarenih iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Također, utvrđeno je da Stranka ostvarena sredstva koristi za političko djelovanje i ostvarenje svojih političkih ciljeva financiranjem redovnih političkih aktivnosti i troškova izborne promidžbe.

Uz Statut doneseni su i Financijski statut, Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, Pravilnik o radu i Etički kodeks.

Početak 2022. Stranka je imala 72 zaposlenika, od kojih 38 u Središnjici, a 34 u organizacijskim jedinicama. Koncem 2022. Stranka ima 66 zaposlenika, od kojih 34 u Središnjici, a 32 u organizacijskim jedinicama.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Financijskim statutom (iz 2018.), između ostalog, uređeno je i vođenje materijalnog i financijskog poslovanja te nadzor i izvješćivanje mjerodavnih tijela Stranke o financijskom stanju, ostvarenim prihodima i izdacima financijskog poslovanja, kao i druga pitanja od važnosti za financiranje te materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

Prema Izvješću Nadzornog odbora iz veljače 2023., Stranka je materijalno i financijsko poslovanje za 2022. vodila u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Etičkim kodeksom (iz prosinca 2022.), između ostalog, utvrđeno je da članovi Stranke u obnašanju stranačkih javnih, državnih i drugih političkih dužnosti djeluju u svrhu općeg dobra, často, pošteno, savjesno, odgovorno, predano i nekoristoljubivo, čime se potvrđuje vjerodostojnost i osobni integritet, a isključuju sukobi osobnih i javnih interesa.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i mrežnih stranica Stranke, izdavanjem središnjeg glasila Stranke Snaga zajedništva te na druge dopuštene načine. Također, Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2022. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva u prosincu 2021., njihove izmjene i dopune u prosincu 2022., a sastoji se od: plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 43.411.794,00 kn, rashodi u iznosu od 35.717.400,00 kn te višak prihoda u iznosu od 7.694.394,00 kn. Prema izmjenama i dopunama financijskog plana za 2022., prihodi su planirani u iznosu od 43.379.672,00 kn, rashodi u iznosu od 32.626.862,00 kn te višak prihoda za 2022. u iznosu od 10.752.810,00 kn. Planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 17.656.945,00 kn te ukupni višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 28.409.755,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 35.500.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 7.300.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 165.000,00 kn, prihode od imovine u iznosu od 80.250,00 kn te druge prihode u iznosu od 334.422,00 kn.

Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 18.771.150,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 10.057.400,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.680.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 800.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 214.500,00 kn te druge rashode u iznosu od 1.103.812,00 kn.

Godišnji program rada te njegove izmjene i dopune sadrže temeljna načela, političke i programske rezultate, političke aktivnosti i programske ciljeve, aktivnosti tijela Stranke na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini te financijsko poslovanje. Najznačajnije planirane aktivnosti za 2022. su: aktivnosti u vezi s XIX. Općim saborom Stranke, izborom članova Predsjedništva i Nacionalnog odbora Stranke, izborom u Zajednici žena Katarina Zrinski, Akademskoj zajednici dr. Ante Starčević te Zajednici poduzetnika i obrtnika; obilježavanje 100. obljetnice rođenja prvog hrvatskog predsjednika i utemeljitelja Stranke dr. Franje Tuđmana i 23. obljetnice njegove smrti te obilježavanje 33. obljetnice osnivanja Stranke, obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja, Dana državnosti te Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i žrtve Vukovara i Škabrnje; održavanje sjednica Predsjedništva, Nacionalnog vijeća, Središnjeg te Nacionalnog odbora; zakonito vođenje materijalnog i financijskog poslovanja, koje provodi Nadzorni odbor Stranke i izvještavanje mjerodavnih tijela Stranke; jačanje poslova analitike i poslova na ažuriranju podataka i evidenciji članstva te poslova vezanih za medije i digitalne platforme; pristupanje izradi novog CRM sustava (Customer Relationship Management); izrada i ujednačavanje mrežnih stranica na razinama županijskih organizacija Stranke, Gradske organizacije Grada Zagreba, kao i zajednica Stranke koje imaju potrebu za mrežnim stranicama; suradnja sa srodnim političkim strankama i nestranačkim organizacijama putem organizacija u inozemstvu (koordinacija Stranke) u državama u kojima te organizacije Stranke djeluju, ojačati rad Kluba zastupnika, kroz sudjelovanje u raspravama na plenarnoj sjednici, kao i na odborima i drugim radnim tijelima Hrvatskog sabora te pojačanu suradnju s Klubom članova Stranke u Europskom parlamentu, kao i aktivnosti u vezi s djelovanjem zajednica Stranke (Mladeži Stranke, Zajednice utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednice žena Katarina Zrinski, Zajednice poduzetnika i obrtnika, Akademске zajednice dr. Ante Starčević, Zajednice branitelja Gojko Šušak i Zaklade). Za provođenje navedenih aktivnosti planirana su sredstva, između ostalog, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada s financijskim planom za 2022. te njihove izmjene i dopune za 2022., kao i Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2022., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 43.363.657,00 kn, što je 14.115.513,00 kn ili 24,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 16.015,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	25.341.040,00	22.423.594,00	88,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	17.236.051,00	13.084.480,00	75,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	7.548.088,00	7.294.025,00	96,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	4.652.369,00	162.253,00	3,5
5.	Drugi prihodi	2.701.622,00	399.305,00	14,8
	Ukupni prihodi	57.479.170,00	43.363.657,00	75,4

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za 4.490.116,00 kn ili 96,5 % te prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 4.151.571,00 kn ili 24,1 % jer je Stranka u 2022. u znatno manjem obujmu sudjelovala u izbornim aktivnostima (prethodne godine bili su održani izbori za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 22.423.594,00 kn, što je 51,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su za redovito godišnje financiranje Stranke u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, lipnju i rujnu 2022. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), prema kojima su Stranci raspoređena sredstva za 62 zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru u iznosu od 22.423.594,00 kn. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2022.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 13.084.480,00 kn, što je 30,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 13.041.105,00 kn i naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 43.375,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 13.041.105,00 kn ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Koncem 2022. Stranka ima 2 682 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 43.375,00 kn najvećim dijelom ostvareni su za prijevremene izbore održane u lipnju 2022., i to za izbor osam članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 40.000,00 kn (odnosno 5.000,00 kn po članu). Sredstva su doznačena na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe na temelju Odluke Gradskog izbornog povjerenstva Grada Splita o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita iz rujna 2022., prema kojoj pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju sudionici koji su na prijevremenim izborima u lipnju 2022. dobili najmanje jednog člana Gradskog vijeća.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 7.294.025,00 kn (u cijelosti se odnose na članarine), što je 16,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama članka 11., točke 5. Statuta i članka 5. Financijskog statuta Stranke, članovi su obvezni plaćati stranačku članarinu, kao redoviti novčani iznos doprinosa ostvarivanju političkih ciljeva Stranke, u skladu sa Statutom Stranke, Odlukom o članarini i drugim aktima Stranke. Obveznici plaćanja, vrste, visina, prikupljanje i raspodjela članarina, način ostvarivanja prava članova Stranke na temelju plaćanja članarine, članarine u organizacijama u inozemstvu, kao i druga pitanja u vezi s plaćanjem članarine propisani su Odlukom o članarini koju je donio Središnji odbor Stranke u prosincu 2018. Odlukom je utvrđena dužnosnička i redovna članarina. Dužnosničku članarinu obvezni su mjesečno plaćati članovi Stranke koji profesionalno obnašaju neku od dužnosti navedenih u Odluci, i to pri isplati plaće na temelju sporazuma s poslodavcem o ustezanju utvrđenog iznosa članarine u korist Stranke, putem trajnog naloga poslovnoj banci ili osobnom uplatom. Dužnosnička članarina plaća se u iznosu od 5,0 % netoiznosa plaće, odnosno naknade koju primaju članovi za obnašanje dužnosti. Članovi Stranke koji obnašaju više dužnosti navedenih u Odluci obvezni su plaćati dužnosničku članarinu za svaku od dužnosti koju obnašaju. Redovna članarina određena je u iznosu od 10,00 kn mjesečno za članove s plaćom ili mirovinom većom od 3.500,00 kn, a plaćanje se obavlja putem trajnog naloga godišnje, kvartalno ili mjesečno.

Odlukom o članarini, također je utvrđeno i u kojim su slučajevima članovi oslobođeni plaćanja članarine (redovni studenti, nezaposleni članovi i članovi Stranke s plaćom i mirovinom manjom od 3.000,00 kn). Članarina Stranke uplaćuje se na poseban račun namijenjen za prikupljanje članarine, s kojeg se jednom mjesečno 60,0 % prikupljenih sredstava doznačuje na podračune županijskih organizacija odnosno Gradske organizacije Grada Zagreba, a 40,0 % ostaje za potrebe središnjih tijela Stranke.

Stranka vodi evidenciju obveznika plaćanja i ostvarene naplate članarine. Ustrojena je baza članstva koja sadrži evidenciju članova, praćenje učlanjenih, iščlanjenih i promjenu podataka o članovima, visinu članarine te osigurava podatke za mjesečne i godišnje izvještaje o uplaćenim članarinama. Nadalje, navedenom Odlukom utvrđeno je da članovi koji nisu podmirili članarinu u razdoblju od šest mjeseci ne mogu obnašati stranačke dužnosti odnosno biti članovi tijela Stranke, a članovima koji u prvih šest mjeseci tekuće godine nisu podmirili članarinu ili njezin razmjerni dio uputit će se požurnica za ispunjenje obveze plaćanja.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19) vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 162.253,00 kn, što je 0,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovnih političkih aktivnosti tijekom godine, a ostvareni su u novcu u iznosu od 154.700,00 kn (od 17 fizičkih osoba u iznosu od 103.200,00 kn i sedam pravnih osoba u iznosu od 51.500,00 kn) te u proizvodima i uslugama od jedne pravne osobe u iznosu od 7.553,00 kn. Pojedinačni dobrovoljni prilozima (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 500,00 kn do 30.000,00 kn, a od pravnih osoba od 1.000,00 kn do 15.000,00 kn.

Dobrovoljni prilozima (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Financijskog statuta Stranke, kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 399.305,00 kn, što je 0,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na otpis zastarjelih obveza prema dobavljačima (na temelju suglasnosti dobavljača te odluke odgovorne osobe o otpisu obveza radi zastare, prestanka poslovanja ili nakon provedenog usklađivanja obveza) u iznosu od 298.144,00 kn; prihode od imovine (financijske i nefinancijske) u iznosu od 76.769,00 kn; povrat neutrošenih sredstava uplaćen na središnji račun Stranke s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za župane, gradonačelnike i općinske načelnike koje je Stranka predložila na prijevremenim lokalnim izborima u iznosu od 14.072,00 kn te druge prihode (između ostalog, od naknade šteta) u iznosu od 10.320,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 32.484.529,00 kn, što je 34.131.736,00 kn ili 51,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 142.333,00 kn ili 0,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	10.084.951,00	10.056.187,00	99,7
2.	Materijalni rashodi	32.729.533,00	18.695.455,00	57,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	16.720.342,00	3.574.689,00	21,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	16.009.191,00	15.120.766,00	94,5
3.	Rashodi amortizacije	773.345,00	785.050,00	101,5
4.	Financijski rashodi	460.371,00	213.736,00	46,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	1.325.126,00	1.667.229,00	125,8
6.	Drugi rashodi	21.242.939,00	1.066.872,00	5,0
	Ukupni rashodi	66.616.265,00	32.484.529,00	48,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	57.479.170,00	43.363.657,00	75,4
	Višak prihoda	0,00	10.879.128,00	-
	Manjak prihoda	9.137.095,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 13.145.653,00 kn ili 78,6 %, između ostalog, jer je Stranka u 2022. u znatno manjem obujmu sudjelovala u izbornim aktivnostima (prethodne godine bili su održani izbori za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave). Također, manje su ostvareni drugi rashodi za 20.176.067,00 kn ili 95,0 %, koji su prethodne godine bili veći, između ostalog, zbog uplate sredstava u državni proračun Republike Hrvatske po pravomoćnosti presude u sudskom postupku na Županijskom sudu u Zagrebu u 2021.

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 32.023.881,00 kn, za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 460.598,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 459.456,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 1.142,00 kn) te za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Orahovice u iznosu od 50,00 kn (u okviru financijskih rashoda).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 10.056.187,00 kn, što je 31,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 8.336.258,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.301.811,00 kn te druge rashode za zaposlene (dodatak za prehranu, božičnice, regres, darovi djeci zaposlenika, otpremnine, jubilarne nagrade te potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, bolesti) u iznosu od 418.118,00 kn. Prosječna isplaćena plaća u 2022. iznosila je 9.024,00 kn bruto, odnosno 6.508,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima. Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13, 152/14, 39/18 i 32/20), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. U skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18, 120/18, 37/20 i 145/20), Stranka je u 2022. platila novčanu naknadu u mjesečnom iznosu od 1.875,00 kn, odnosno ukupno 22.500,00 kn.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 3.574.689,00 kn, što je 11,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

Ostvareni su za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 3.115.233,00 kn te za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 459.456,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke ostvareni u iznosu od 3.115.233,00 kn odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendari, majice, letci, kemijske olovke, upaljači, čestitke, rokovnici, kape, *rollo baneri* s aluminijskom konstrukcijom i platnenom torbicom, poklon vrećice s tiskom, igraće karte, duple maske za lice) u iznosu od 1.594.916,00 kn, usluge oglašavanja putem elektroničkih medija (između ostalog, zakup medijskog prostora na televiziji i radiju, na *web*-portalima, promidžbenih poruka, oglasa, Facebook oglašavanja) u iznosu od 865.282,00 kn, usluge oglašavanja putem tiskanih medija (između ostalog, usluge obrade tiskovina i selekcije članaka, objave povodom 100. obljetnice rođenja prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana te njegove smrti, čestitke povodom Dana domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja te Božića i Nove godine) u iznosu od 501.172,00 kn te druge promidžbene usluge (između ostalog, oglašavanje na digitalnim *citylightovima* i *billboard*-lokacijama) u iznosu od 153.863,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Splita ostvareni u iznosu od 459.456,00 kn odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 251.973,00 kn, intelektualne usluge (između ostalog, usluge dizajna promotivnih materijala i grafička priprema za tisak, provedbe izborne strategije i stalne komunikacije s kandidatima, usluge strateškog savjetovanja te odnosa s medijima i tjedna priprema za društvene mreže) u iznosu od 108.750,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 29.000,00 kn, usluge videoprodukcije i audioprodukcije te fotografiranje u iznosu od 20.000,00 kn, najam javne površine te tehničke opreme u iznosu od 19.860,00 kn, grafičke i tiskarske usluge (između ostalog, kreativno-grafičko oblikovanje i izrada grafičkih priprema komunikacijskih materijala) u iznosu od 16.075,00 kn te usluge telefona, pošte i prijevoza (dostava letaka, trošak aviokarte) u iznosu od 13.798,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 251.973,00 kn odnose se na nabavu promidžbenih materijala u iznosu od 119.067,00 kn te oglašavanje na elektroničkim portalima u iznosu od 62.500,00 kn, društvenim mrežama u iznosu od 35.000,00 kn, televiziji i radiju u iznosu od 20.010,00 kn i tiskanim medijima u iznosu od 15.396,00 kn.

Na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita, koji su održani 26. lipnja 2022., Stranka je s političkom strankom – koalicijskim partnerom (Hrvatskom seljačkom strankom) u lipnju 2022. potpisala koalicijski sporazum, kojim je, između ostalog, utvrđeno postojanje potrebe formiranja zajedničke kandidacijske liste za izbor članova predstavničkih tijela. Nadalje, utvrđeno je da će Stranka, kao nositelj koalicije, otvoriti poseban račun u svrhu financiranja troškova izborne promidžbe zajedničke liste, da su potpisnici sporazuma suglasni da će troškove izborne promidžbe preuzeti Stranka te da će sredstva dobivena iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nakon provedenih izbora, pripasti Stranci, dok će se sva sporna pitanja rješavati dogovorno.

Stranka je sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima koji sadrže podatke za Stranku i političku stranku – koalicijskog partnera te ga u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. U navedenom Financijskom izvještaju, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 460.080,00 kn, što je 518,00 kn manje u odnosu na rashode (460.598,00 kn) za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke.

Razlika se odnosi na usluge poslovne banke za vođenje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnog računa koji je zatvoren u propisanom roku.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 15.120.766,00 kn, što je 46,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu od 3.865.945,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 2.419.254,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 2.115.097,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.208.199,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 1.198.865,00 kn, energiju (gorivo, plin i električna energija) u iznosu od 1.082.916,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 703.440,00 kn, materijal i druge materijalne rashode (literatura, materijal i sredstva za čišćenje i održavanje te drugi materijal za potrebe redovnog poslovanja) u iznosu od 418.252,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 400.015,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 250.916,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (dnevnice, naknade za smještaj) u iznosu od 84.107,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, *leasing*, sitni inventar, premije osiguranja, članarine, kotizacije, informatičke usluge, registracija te tehnički pregled vozila) u iznosu od 1.373.760,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju ostvareni u iznosu od 3.865.945,00 kn odnose se na reprezentaciju za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 3.522.144,00 kn te cvjećarske usluge povodom obilježavanja značajnih obljetnica i događanja Stranke u iznosu od 343.801,00 kn. Prema odredbama članaka 23., 24. i 25. Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (koji je na snazi od rujna 2018.), sredstva reprezentacije mogu se koristiti za podmirenje troškova ugostiteljskih usluga, usluga smještaja te nabavu poklona i namirnica za prigodno darivanje i ugošćenje partnera i drugih gostiju Stranke u okviru obavljanja političkih ili protokolarnih aktivnosti i poslova iz djelokruga rada Stranke. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednik, zamjenik predsjednika, glavni tajnik te međunarodni tajnik Stranke. Glavni tajnik može odobriti korištenje sredstava reprezentacije i drugim dužnosnicima i djelatnicima isključivo za službene potrebe. Nadalje se navodi da pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici zajednica Stranke odnosno čelnici tijela Stranke koje imaju otvorene podračune u visini osiguranih financijskih sredstava za tu namjenu.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza (redovno poslovanje) u iznosu od 2.419.254,00 kn odnose se na usluge telefona, mobitela i interneta u iznosu od 1.012.915,00 kn, usluge prijevoza članova Stranke u vezi s aktivnostima koje je organizirala Stranka ili koje su bile u vezi s obilježavanjem značajnih povijesnih događaja u iznosu od 652.087,00 kn, poštarinu (između ostalog, za redovno poslovanje, slanje čestitki za Božić te uplatnica članovima Stranke) u iznosu od 395.856,00 kn, usluge prijevoza osoba izvan radnog odnosa (avionske karte) u iznosu od 306.156,00 kn te radijsku i televizijsku pristojbu u iznosu od 52.240,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 1.012.915,00 kn odnose se na usluge korištenja fiksnih telefonskih linija, mobilnih usluga te interneta.

Prema odredbama Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, u dijelu koji se odnosi na korištenje službenih mobilnih telefona, linija i uređaja, dužnosnici i djelatnici u obavljanju svojih poslova mogu koristiti službene mobilne uređaje u skladu s odredbama navedenog Pravilnika i drugih akata mjerodavnih tijela i ovlaštenih osoba Stranke. Također, navedeno je da će troškove korištenja službenih mobilnih linija i mobilnih uređaja korisnicima koji dužnosti obnašaju na razini teritorijalnih organizacija Stranke podmiriti odgovarajuće teritorijalne organizacije Stranke. Koncem obračunskog razdoblja (kalendarski mjesec), Stranci se ispostavlja račun uz koji se prilaže specifikacija korištenih usluga. Stranka vodi evidenciju mobilnih pretplatničkih brojeva.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 2.115.097,00 kn odnose se na najam prostora i javnih površina u iznosu od 1.487.822,00 kn, najam opreme u iznosu od 555.631,00 kn te najam vozila u službene svrhe za prijevoz članova (između ostalog, za potrebe održavanja Općeg sabora Stranke, odlazak na sjednicu Predsjedništva, sudjelovanje na Nacionalnom danu Mladeži Stranke u Bjelovaru te kongresu Europske pučke stranke u Roterdamu) u iznosu od 71.644,00 kn.

Rashodi za najam prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koje koriste organizacije Stranke. Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u najmu ili vlasništvu, Stranka ima 92 poslovna prostora u zakupu te 13 u vlasništvu. Od ukupnog broja poslovnih prostora u zakupu, u vlasništvu jedinica lokalne samouprave je 75 poslovnih prostora, a 17 poslovnih prostora je u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Stranka plaća zakupnine na temelju odluka gradskih i općinskih vijeća, zaključenih ugovora te ispostavljenih računa. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, Stranka u 2022. nije koristila poslovne prostore bez naknade. Rashodi za najam opreme ostvareni u iznosu od 555.631,00 kn odnose se na najam opreme (audiovideooprema, rasvjetna i scenska oprema), i to, između ostalog, za potrebe održavanja XIX. Općeg sabora Stranke te obilježavanje 100. obljetnice rođenja dr. Franje Tuđmana u Sisku, 33. obljetnice utemeljitelja Stranke u Zadru i Nacionalnog dana Mladeži Stranke.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge za redovno poslovanje ostvareni su u iznosu od 1.208.199,00 kn, između ostalog, odnose se na troškove realizacije 100. obljetnice rođenja dr. Franje Tuđmana te XIX. Općeg sabora Stranke – vizualni identitet, kreativno i grafičko oblikovanje, kvantitativno i kvalitativno istraživanje javnog mijenja, usluge savjetovanja, koordinacije te odnosi s medijima, upute za fotografiranje i videoprodukcije te strateško savjetovanje i medijski trening, kreativnu strategiju i kreativno-grafičko oblikovanje, istraživanje javnog mijenja – fokus grupe i organizacija edukacijskih treninga te usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 1.198.865,00 kn odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 748.662,00 kn te naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 450.203,00 kn. Naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 748.662,00 kn odnose se na rashode za ugovore o djelu i autorske honorare ostvarene u ukupnom iznosu od 585.558,00 kn te za poslove obavljene preko studentskih servisa (uređivanje društvenih mreža, baze članstva, ispomoć u radu i na unutarstranačkim izborima te administrativne poslove) u županijskim organizacijama i Središnjici Stranke u iznosu od 163.104,00 kn. Stranka je u 2022. zaključila ugovore s 14 fizičkih osoba uz mjesečne, odnosno jednokratne naknade u iznosima od 300,00 kn do 10.000,00 kn neto.

Ugovori su zaključeni za poslove savjetovanja i sudjelovanja u pripremi i organizaciji Općeg sabora, ispomoć pri ažuriranju baze članstva, uređivanje arhive Stranke, poslove tajnika županijske organizacije, poslove uredništva središnjeg glasila Stranke Snaga zajedništva, poslove lekture, administratora, vozača, stručnog suradnika za odnose s javnošću, pripremu i vođenje sastanaka s članovima i simpatizerima u gradovima i općinama jedne županijske organizacije te ispomoć u radu na unutarstranačkim izborima. Rashodi za autorske honorare odnose se na ugovore o autorskom djelu zaključene sa 16 fizičkih osoba (između ostalog, za glazbeno-umjetničke usluge za različite obljetnice i manifestacije) za naknade u netoiznosima od 800,00 kn do 4.350,00 kn. Naknade su obračunavane i isplaćene u skladu s propisima.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni u iznosu od 703.440,00 kn odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja računalnih programa (između ostalog, zakup servera i servis računala, održavanje računovodstvenog programa te aplikativnog rješenja *ComBase*) u iznosu od 532.438,00 kn, prijevoznih sredstava (održavanje službenih vozila Stranke) u iznosu od 114.811,00 kn te prostora i opreme (između ostalog, uređenje stranačkih prostorija, servis klima uređaja, zamjenu dotrajalih podova i zavjesa, popravak sustava grijanja, usluge popravka dizala, soboslikarski radovi u Središnjici i županijskim organizacijama) u iznosu od 56.191,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene u iznosu od 250.916,00 kn odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 203.056,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 21.137,00 kn, dnevnice za službeni put u zemlji u iznosu od 17.511,00 kn, naknade za smještaj na službenom putu u iznosu od 5.977,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 2.800,00 kn te drugo (ENC, cestarina, parking) u iznosu od 435,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 785.050,00 kn, što je 2,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke). Obračun je proveden prema odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 213.736,00 kn, što je 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 206.092,00 kn te druge nespomenute financijske rashode (između ostalog, zatezne kamate, negativne tečajne razlike) u iznosu od 7.644,00 kn.

Bankarske usluge i usluge platnog prometa odnose se na usluge platnog prometa za redovno poslovanje u iznosu od 204.900,00 kn, za potrebe financiranja troškova izborne promidžbe na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 1.142,00 kn te naknadu za zatvaranje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe za izbore članova Gradskog vijeća Grada Orahovice u iznosu od 50,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.667.229,00 kn, što je 5,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na donacije (pomoći) Zakladi u iznosu od 1.209.695,00 kn, udrugama i zajednicama u iznosu od 271.469,00 kn te građanima i kućanstvima u iznosu od 186.065,00 kn.

Zaklada je utemeljena u listopadu 1995., a počela je s radom u travnju 1996. Zakladnik je Stranka, a zakladnika zastupa Središnji odbor. Sjedište Zaklade je Gundulićeva 21a, Zagreb. Cilj Zaklade je dati doprinos jačanju političke kulture, kulture dijaloga, odnosno podržavanje izgradnje i nadogradnje demokratskog društva i pravne države te socijalno-tržišnog gospodarstva kako bi se učvrstila demokracija. Zaklada je Stranci dostavila financijske izvještaje za 2022. te specifikaciju materijalnih troškova iz koje je vidljivo za koje su namjene utrošena odobrena sredstva.

Rashodi za donacije (pomoći) udrugama, zajednicama i građanima odnose se na 92 donacije koje je Stranka donirala na temelju zamolbi građana i udruga (između ostalog, sportskim klubovima za opremu i troškove pokroviteljstva natjecanja, pomoć dječjim domovima i vrtićima te domovima za starije i nemoćne u prigodnim poklon paketima, pomoć braniteljskim udrugama, zakladi Ana Rukavina i podrška razvoju Registra dobrovoljnih darivatelja koštane srži i Banke matičnih stanica u Republici Hrvatskoj, za rehabilitaciju djeteta, pomoć zbog teškog materijalnog stanja, za ogrjevno drvo, za pogrebne usluge za pokojne članove Stranke). Građanima su dane donacije (pomoći) u iznosima od 123,00 kn do 47.000,00 kn te udrugama i zajednicama u iznosima od 394,00 kn do 41.000,00 kn, a u skladu s Godišnjim programom rada i njegovim izmjenama.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 1.066.872,00 kn, što je 3,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se najvećim dijelom na prijenos/uplatu sredstava na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe za prijevremene lokalne izbore održane u 2022. kandidata koje je Stranke predložila za gradonačelnike gradova Splita i Novske te načelnicu Općine Rogoznica u iznosu od 509.000,00 kn; ugovorne kazne i naknade štete pravnim i fizičkim osobama (između ostalog, kazne za nepoštivanje kvote za ravnopravnost spolova) u iznosu od 361.181,00 kn; otpisana potraživanja na prijedlog popisnog povjerenstva i odluke odgovorne osobe u iznosu od 38.599,00 kn; rashode za ostala porezna davanja u iznosu od 12.280,00 kn te povrat više uplaćenih prihoda u iznosu od 1.050,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 10.879.128,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 17.656.945,00 kn te višak raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 28.536.073,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 40.570.036,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	16.566.795,00	16.415.878,00	99,1
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	3.399.572,00	3.421.458,00	100,6
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	13.146.911,00	12.974.108,00	98,7
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	20.312,00	20.312,00	100,0
2.	Financijska imovina	14.555.257,00	24.154.158,00	165,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	12.303.355,00	22.868.450,00	185,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	281.183,00	153.139,00	54,5
2.3.	Potraživanja za prihode	1.970.719,00	1.132.569,00	57,5
Ukupno imovina		31.122.052,00	40.570.036,00	130,4
3.	Obveze	5.155.148,00	3.643.004,00	70,7
3.1.	Obveze za rashode	3.184.429,00	2.510.435,00	78,8
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.970.719,00	1.132.569,00	57,5
4.	Vlastiti izvori	25.966.904,00	36.927.032,00	142,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		31.122.052,00	40.570.036,00	130,4
Izvanbilančni zapisi		2.529.051,00	2.810.773,00	111,1

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2022. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2022. za 9.447.984,00 kn ili 30,4 %. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je veća za 9.598.901,00 kn ili 65,9 % zbog povećanja novčanih sredstava. Također, vlastiti izvori su veći za 10.960.128,00 kn ili 42,2 %, najvećim dijelom zbog ostvarenog viška prihoda izvještajnog razdoblja.

Nefinancijska imovina u iznosu od 16.415.878,00 kn odnosi se na poslovne objekte u iznosu od 15.477.138,00 kn, postrojenja i opremu (uredska oprema i namještaj, komunikacijska oprema, oprema za održavanje i zaštitu) u iznosu od 7.388.525,00 kn, zemljišta u iznosu od 2.714.802,00 kn, nematerijalnu imovinu (studija i akti u vezi s osnivanjem Zaklade te ostala prava) u iznosu od 706.656,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 609.409,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 445.001,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu od 385.684,00 kn, plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti (umjetničke slike) u iznosu od 20.312,00 kn te ispravak vrijednosti proizvedene imovine u iznosu od 11.331.649,00 kn.

Financijska imovina iskazana koncem 2022. u iznosu od 24.154.158,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 22.868.450,00 kn (u cijelosti se odnosi na novac u poslovnoj banci), potraživanja za prihode u iznosu od 1.132.569,00 kn te druga potraživanja (između ostalog, naknade koje se refundiraju i predumjovi plaćeni dobavljačima) u iznosu od 153.139,00 kn. Potraživanja za prihode u iznosu od 1.132.569,00 kn odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 939.857,00 kn te za članarine u iznosu od 192.712,00 kn. Za naplatu potraživanja Stranka upućuje opomene. Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode i druga) u iznosu od 1.285.708,00 kn na 31. prosinca 2022. dospjela potraživanja iznose 1.132.569,00 kn ili 88,1 %.

Do konca lipnja 2023. potraživanja su naplaćena u iznosu od 1.167.618,00 kn ili 90,8 % od ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze u iznosu od 3.643.004,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 2.510.435,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu od 1.132.569,00 kn. Obveze za rashode u iznosu od 2.510.435,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 1.708.024,00 kn (od čega se na obveze prema dobavljačima u zemlji odnosi 1.690.440,00 kn i naknade troškova zaposlenima za prijevoz na posao i s posla 17.584,00 kn) te obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2022.) u iznosu od 802.411,00 kn. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 1.132.569,00 kn odnose se na nenaplaćene prihode po posebnim propisima (odgođeno priznavanje prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 939.857,00 kn te nenaplaćene prihode od članarina u iznosu od 192.712,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 3.643.004,00 kn, na 31. prosinca 2022. dospjele obveze iznose 1.018.251,00 kn ili 28,0 %. Do konca lipnja 2023. podmirene su obveze u iznosu od 3.350.333,00 kn ili 92,0 % od ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 36.927.032,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 8.390.959,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 28.536.073,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.810.773,00 kn odnose se na vrijednosne papire (zadužnice u svrhu naplate tražbine usluga *leasinga* i naplate tražbina u slučaju nepodmirenja rata zakupa poslovnih prostora) u iznosu od 2.320.075,00 kn te tuđu materijalnu imovinu (operativni *leasing*) u iznosu od 490.698,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 20. lipnja do 19. listopada 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Počišćeni tekst Statuta Stranke
6. Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2022. te njihove izmjene i dopune za 2022.
7. Financijski statut (prosinac 2018.)
8. Etički kodeks Stranke (prosinac 2022.)

9. Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke (rujan 2018.)
10. Pravilnik o radu (rujan 2018.)
11. Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (rujan 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna i od članarina, dobrovoljnim priložima (donacijama) i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori sa zamjenikom glavnog tajnika i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.